

Els Van Steenberghe

Els Van Steenberghe is theaterrecensent.

Theater: *Geschrift*, Ultima Thule

*Wat doe je als je jouw vader een rotzak vindt? Hem verguizen? Hem vergeten? Of hem achterna reizen in de hoop hem te leren of kunnen begrijpen. In *Geschrift* (** 1/2), de nieuwste creatie van het Gentse figurentheatergezelschap Ultima Thule doet Boris het laatste. Met verdeeld succes.*

Meer poppen aan het dansen aub

Wim De Wulf, de artistieke leider van Ultima Thule, groeit langzamerhand uit tot een begeesterd levensverhalenverteller. Hij doet dit soms als kleinkunstenaar. Maar vooral als auteur en regisseur van figurentheatervoorstellingen waarbinnen de poppen de gedroomde vertolkers van de personages zijn. De acteurs achter de poppen zijn niets meer (maar ook niets minder) dan de virtuoze poppenmanipulators die als het ware hun stem aan de figuur lenen. Of als tegenspeler van de poppen fungeren.

Althans, dat is meestal zo. In *Geschrift* bewandelt De Wulf moedig nieuwe paden. Zowel op scenografisch, spelmatig als verhalend vlak.

Er wordt namelijk niet in de theaterzaal van hun huis 'De Kazematten' (dat ze delen met het jeugdtheatergezelschap 4Hoog) gespeeld. Men kijkt voor *Geschrift* toepasselijk uit naar de inkomhal van de voormalige schrijnwerkerij. Onder het glazen dak, op de betonnen vloer, te midden de stevige pilaren en achter traliehekken. Tamelijk *geschrift*, maar goed.

Bovendien staat er met Guido Schiffer, Ben Brunin, Michiel Dendooven, Pablo Casella een uit de kluiten gewassen live orkest op de scène dat het nodige vuur door de productie jaagt. Muzikanten en poppenspelers slaan soms letterlijk de handen in elkaar om een pop viool te laten spelen. Het ziet er hoogst ongemakkelijk maar even fascinerend uit.

En naast 'anciens' Els Trio en Sven Ronsijn, wiens (poppen)spel opnieuw een lust voor het oog is, voert De Wulf met Dominique Collet en Koen De Ruyck

nieuw bloed aan. Beide geven hart en ziel aan hun poppen maar de chemie tussen hen en de pop is nog pril en de manipulatie van die pop verloopt minder organisch. Hierdoor 'verdwijnt' de acteur moeilijker achter de pop en trekt soms te veel de aandacht naar zichzelf.

De Wulf probeert in deze productie met de poppen een rauw(er) verhaal te vertellen. Het verhaal is ambitieuzer, complexer en schetst daardoor een minder loepzuiver familieportret dan zijn vorige creaties. Dit bemoeilijkt de enscenering. Sommige scènes doen dan ook iets te gekunsteld aan.

Dranghekkens belemmeren het verhaal

In dit verhaal focust De Wulf wederom op het gezin en de manier waarop zulk een gezin kan verbrokkelen of veranderen door dromen, verlangens en angsten van de gezinsleden. Na onder meer de schitterende *Gomaartrilogie* (2007-2008) en het geslaagde *Rostekop* (2008) gooit De Wulf de deuren van zijn eigen heimat open en trekt naar Brussel én Jalma. Hij neemt het publiek mee naar de ondergrondse gangen van het Centraal Station – of een andere grauwe plek in de onze hoofdstad – waar straatmuzikanten het leven dan hun medemens met muziek inkleuren. Eén van die straatmuzikanten is de Roemeense Stanislas. Hij is, net als zijn zoontje Boris, een uitmuntend violist. Maar hij blijkt veel meer te zijn dan dat. Vrouwenversierder is maar één van de 'nevenactiviteiten'. Op een dag laat hij zijn vrouw (ermee getrouwd omdat het moest...) en Boris achter en trekt met de mooie Irène en haar dochtertje naar Jalma. Jaren later arriveert zijn viool bij Boris. Boris wil er het fijne van weten en hij gaat op zoek naar de man die hij het meest verfoeit én het liefste wil ontmoeten ...Hij trekt naar Jalma in Transsylvanië. Hoe klein het dorp ook, hij moet er zich door een kluwen van leugens, roddels, geheimzinnigheden en samenzweringen meer worstelen. Te veel om goed te zijn.

De Wulf is geen detectiveschrijver. En dat blijkt ook uit de soms iets te voorspelbare wendingen in het verhaal. Bovendien springt hij tussen tijden en landen. Hiermee maakt hij het zijn acteurs (spelend met de poppen, rollend met dranghekkens en andere attributen en bij momenten gewoon fungerend als vertellers) allerminst makkelijk.

Het gehos op de sowieso al weinig toneelvriendelijke scène – die wel de perfecte (en knap belichte) sfeer uitstraalt – stokt het spel- en verhaalritme. De muziek speelt een belangrijke 'corrigerende' rol maar kan niet vermijden dat deze voorstelling minder stevig in de schoenen staat dan eerdere creaties.

Niet elke creatie kan natuurlijk een schot in de roos zijn. Bovendien tonen zulke weinig vanzelfsprekende creatiekeuzes dat De Wulf en zijn ploeg niet constant uit hetzelfde succesvolle vaatje wil tappen maar ook tracht om – zonder aan hun voorliefde voor familieportretten, verteld vanuit de kindertijd, te verzaken – nieuwe wegen te verkennen. Het pad dat Ultima Thule met deze creatie inslaat moet wel nog beter geplaveid worden.

Els Van Steenberghe

Geschrift, Ultima Thule. Gezien op 21 mei 2010. Meer info: www.ultima-thule.be